

SAKSFRAMLEGG

Til:

Fakultetsstyret for Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi

Møtedato:

11.02.2022

Sak:

Endelig budsjettfordeling 2022 for Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi

Innstilling til vedtak:

Budsjett for BFE for 2022 vedtas med et merforbruk på 20,566 mill. Budsjetterte avsetninger ved utgangen av 2022 er -5,764 mill. Den negative avsetningen dekkes inn over tid i henhold til fakultetets flerårige budsjettprognose.

Bakgrunn:

Fakultetsstyret vedtok i november foreløpig budsjett for BFE, med et merforbruk på 13,933 mill. Saksfremlegget til sak 36/21 følger vedlagt.

Den foreløpige fordelingen som lå til grunn for dette budsjettet var basert på universitetets budsjettfordeling vedtatt i juni 2021. Betydelige endringer i statsbudsjettet for 2022 gjorde at universitetsstyret 16. desember (sak S59/21) vedtok en revidert intern budsjettfordeling for UiT. Det nye budsjettforslaget gir et betydelig kutt i bevilgningen til BFE.

Endringer i universitetets reviderte interne budsjettfordeling

Bevilgningen til BFE reduseres med 16 mill. kroner, eller 5,7 %, sammenlignet med opprinnelig budsjettfordeling. Dette kommer på toppen av en allerede anstrengt økonomi. Følgende forhold ligger til grunn for kuttet:

1. Ny premiemodell for Statens pensjonskasse. Endringer i premiemodellen har redusert satsen for arbeidsgivers pensjonsinnskudd. I staten forutsettes slike endringer å være konsekvensnøytrale, det vil si at økte eller reduserte kostnader gir en tilsvarende endring i bevilgningen. Kunnskapsdepartementet (KD) har imidlertid forutsatt en langt større besparelse enn hva som er reelt. Dette har universitetet tatt opp med departementet. For 2022 får BFE en besparelse i lønnsutgiftene på 4,371 mill., mens bevilgningen reduseres med 11,971 mill. Reduksjonen i pensjonssatsen var kjent og var lagt til grunn i foreløpig fordeling, mens kuttet i bevilgning ble kjent først etterpå.
2. Endrede reisevaner i staten. Pandemien og økt bruk av digitale hjelpemidler gjør at regjeringen har forutsatt en permanent endring av reisemønsteret i staten. Det er derfor lagt inn et kutt for en tenkt besparelse. For BFE utgjør dette 1,003 mill.

3. Regjeringen omdisponerer studieplasser fra juridiske og økonomisk-administrative fag til barnevern. BFE mister finansiering av 20 studieplasser fra høsten 2022, noe som utgjør 0,836 mill. Endringer i studieplasser får gradvis større effekt i takt med at nye kull omfattes av endringen. For 2023 vil endringen ha helårseffekt for 2022-kullet og halvårseffekt for kullet som tas opp høsten 2023. Da øker kuttet til 2,508 mill, og vil fortsette å øke påfølgende år inntil alle årskull er tatt opp. Totalt vil da kuttet utgjøre ca 6 mill i 2025, og vil fra og med det året være et varig kutt.
4. Statsbygg har renoverert Avdeling for komparativ medisin (AKM) ved Det helsevitenskapelige fakultet. Prosjektet har hatt store forsinkelser og mangler. Merkostnadene kan bli så mye som 150 millioner. I tråd med tidligere styrevedtak er det satt av 20 mill. til prosjektet i 2022, hvorav 2,018 mill. tas fra rammen til BFE. BFE er bruker av dyrestallen ved AKM og har sendt refusjonskrav for sine merkostnader i forbindelse med prosjektet. Det er uklart om dette blir refundert.
5. BFE blir belastet med brukerandel for Sigma2 (felles tungregnings datainfrastruktur) på totalt 0,7 mill. NOK.
6. Diverse mindre korrigeringer.

Foreløpig regnskapsstatus for 2021

De foreliggende tallene tar utgangspunkt i at regnskapet for 2021 ender omtrent som budsjettet. Det er antatt at fakultetet vil ha budsjettet med et merforbruk på ca. 0,5 mill., mens regnskapsresultatet i skrivende stund ser ut til å bli rundt fem millioner dårligere. Det skyldes særlig at lønnsøkningen i 2021 ble noe høyere enn forutsatt. For tiden pågår arbeidet med å ferdigstille regnskapet. Dette arbeidet pågår sentralt, og er noe fakultetet har liten påvirkning på. I kombinasjon med overgangen til nytt økonomisystem gjør dette at det ikke er mulig å ta ut pålitelige tall for 2021 ennå.

Forslag til endelig budsjett for BFE

På bakgrunn av de store reduksjonene i budsjettet for 2022 har fakultetsledelsen og instituttene sammen gått nøye gjennom budsjettet for å se på mulige kostnadsreduksjoner på kort sikt. I det reviderte forslaget er kostnadene redusert så mye som mulig, ca. 10 mill., samtidig som vi har forsøkt å sikre at vi klarer å opprettholde en forsvarlig drift. Det har vært et mål at kostnadsreduksjonene ikke skal medføre redusert produksjon og fremtidig tap av inntekter. Det bør fremheves at det på sikt ikke er bærekraftig å videreføre disse flate kuttene, uten at nettopp tap av inntekter blir resultatet.

Som følge av de store budsjettkuttene har BFE-ledelsen hatt møte med Rektor. Rektor hadde stor forståelse for den vanskelige situasjonen og har bedt om litt tid til å gjennomgå tallene. Det er planlagt et nytt møte i forkant av styremøtet 11.2, og vi forventer at det kommer noen signaler fra Universitetsledelsen på hvordan BFE skal forholde seg til disse utfordringene. Dersom det ikke kommer noen endringer i form av reduserte budsjettkutt eller ekstratildelinger, så er vi nødt til å gå kritisk gjennom aktiviteten i alle enheter med tanke på mer langsiktige kostnadsreduserende tiltak som i mindre grad vil påvirker fremtidige inntekter.

Tabell 1 Forslag til endelig budsjett for BFE 2022. Alle beløp i 1000 NOK.

	Revidert budsjett 2021	Foreløpig budsjett 2022	Endelig forslag 2022	Endring
Inntekter				
UiT hovedfordeling	262 059	278 120	262 791	732
UiT hovedfordeling (havbruksstasjonen)	16 854	17 303	17 303	449
UiT senere fordeling (strategisk fond, tilleggsbev., div.)	81 000	67 646	72 600	-8 400
Netto bidrag eksternt finansiert aktivitet	38 999	28 100	28 100	-10 899
Diverse inntekter	3 500	4 500	4 500	1 000
Sum	402 412	395 669	385 294	-17 118
	Revidert budsjett 2021	Foreløpig budsjett 2022	Budsjett- forslag 2022	Endring
Kostnader				
Fastlønn	270 354	270 800	278 200	7 846
Nye tiltak	0	4 125	0	0
Refusjon fødselspermisjon/sykelønn m.m.	-8 500	-8 500	-8 500	0
Drift instituttene	27 842	27 399	23 692	-4 150
- herav Institutt for arktisk og marin biologi	8 478	6 792	5 983	-2 495
- herav Norges fiskerihøgskole	9 182	10 016	8 818	-364
- herav Handelshøgskolen ved UiT	10 182	10 591	8 891	-1 290
Drift administrasjon/fakultetsledelse	1 075	1 075	900	-175
Drift fellesutgifter	8 450	8 300	5 965	-2 485
Havbruksstasjonen (øremerket)	16 854	17 303	17 303	449
Internhusleie	40 438	41 200	41 200	762
Store nyanskaffelser	3 000	3 000	2 250	-750
Bidrag spesielle satsinger	2 400	2 400	2 400	0
Andre øremerkede tiltak, kostnader	38 500	40 000	40 000	1 500
Reserve	1 000	1 000	750	-250
Strategisk satsing/senere fordeling	1 500	1 500	1 700	200
Sum	402 913	409 602	405 860	2 947
Resultat	-501	-13 933	-20 566	-20 065

Forklaring til de enkelte budsjettpostene finnes i saksfremlegget til foreløpig budsjett, som følger vedlagt. Nedenfor kommenteres de postene som er endret sammenlignet med foreløpig budsjett, og med beskrivelse av tiltak for å redusere kostnadene.

UiT hovedfordeling

Jf. punkt 1-4 i forrige avsnitt.

UiT senere fordeling

Universitetsstyret fordelte i november midler fra universitetets strategiske fond. Budsjettet er oppdatert i henhold til denne fordelingen, og gir noe høyere inntektsanslag.

Fastlønn

Stillingene som ble vedtatt opprettet i foreløpig budsjett er nå innarbeidet i fastlønnbudsjettet. Lønnsbudsjettet gjennomgått i detalj med instituttene, og korrigert for kjent avgang, permisjoner og forventet starttidspunkt for nye stillinger. Som følge av budsjettsituasjonen er det også vurdert hvilke stillinger som kan holdes ubesatt, behov for vikarer og hvilke nyansettelser som kan utsettes.

Øvrige kostnadsposter

Instituttene har det meste av sin bevilgning basert på resultatindikatorene i finansieringssystemet. Instituttene mottar en prosentandel av resultatfinansieringen som fakultetet mottar. For 2022 foreslås denne satsen redusert fra 16 til 13 %. Tilsvarende er drift av administrasjon og fakultetsledelse redusert. Fellesutgiften består av en rekke enkeltposter, og her er det vurdert kritisk hva som kan kuttes.

Instituttene har tatt store kutt, og det er sannsynlig at dette vil påvirke tildeling av annuum. Mye av fakultetets avsetninger (ubrukt bevilgning fra tidligere år) er knyttet til sparing på annuum. Stipendiater og nyansatte vil bli skjermet, da dette er sårbare grupper uten tilgang til andre midler. I tillegg vil det bli satt av noe midler som kan fordeles ved konkrete behov. Det er selvfølgelig en viss fare for at ansatte bruker av oppsparte annuumsmidler når det ikke bevilges nye. I så fall vil man være like langt. Det blir derfor viktig å følge med forbruket utover året. Om nødvendig kan man se på muligheten for å regulere bruken av annuum. Fakultetsledelsen ønsker ikke å inndra allerede tildelt annuum, da slike tiltak medfører mye støy og har utilsiktede konsekvenser.

Store nyanskaffelser

Det påløper en del faste kostnader til lisenser og serviceavtaler som ikke kan reduseres. I tillegg må det påregnes flere nødreparasjoner og erstatning for kritisk utstyr som går i stykker, når det ikke er rom for å gjennomføre normale reinvesteringer. Fakultetet har brukt en god del på å øke standarden på felles basalt utstyr de senere årene, og vurderer at man unntaksvis for 2022 kan fryse ytterligere anskaffelser. Derimot vil det bli en del utstyrsanskaffelser i forbindelse med en pågående ombygging av laboratoriene i NFH-bygget. Dette er et ledd i effektivisering av arealbruken, og bør gjennomføres tross den økonomiske situasjonen.

Strategisk satsing/senere fordeling

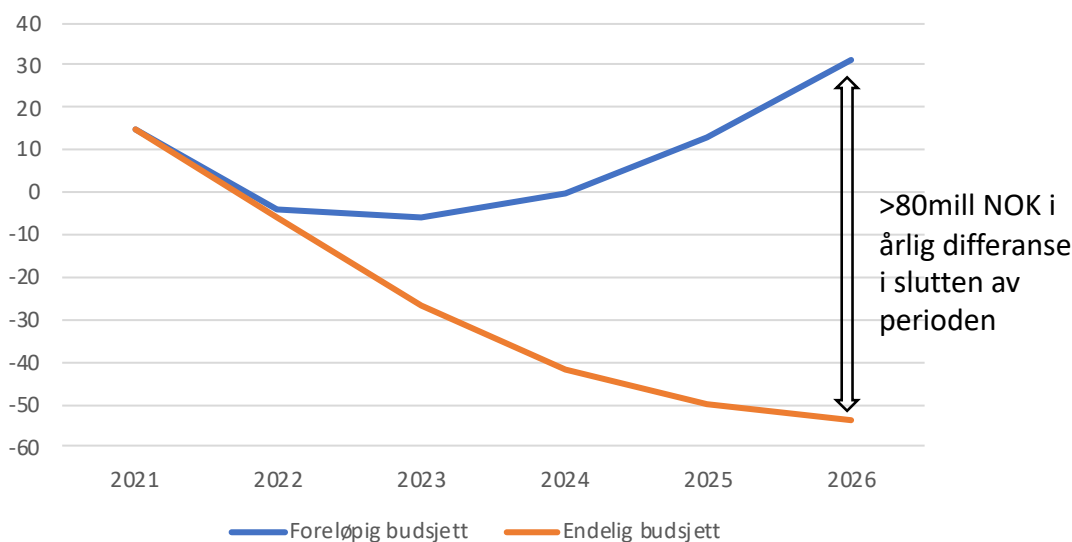
Posten er økt som følge av at BFE må dekke deler av utgiftene til det nasjonale tungregneanlegget Sigma2 med 700 000.

Prognose for fremtidig utvikling

Fakultetets økonomi har i flere år vært presset. Siden 2015 er basisbevilgningen redusert med 54 millioner, selv om det også har kommet andre påplussinger til konkrete formål. Noe av reduksjonen har kommet i form av sentrale politiske vedtak (for eksempel avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen), mens noe skyldes interne vedtak på universitetet (for eksempel nye, egenfinansierte byggeprosjekter, økt husleie og at en større del av universitetets bevilgning kanaliseres gjennom strategisk fond). BFE har tradisjonelt hatt en lavere basisfinansiering enn de øvrige fakultetene. Man har også valgt å bruke penger for å nå fakultetets strategiske målsetninger. Blant annet er det meste av Handelshøgskolen (HHT) bygd opp gjennom interne omprioriteringer og en høy studiepoengs-produksjon fra HHT.

BFE har tidligere i samråd med universitetsledelsen fått lov til å budsjettere med negative avsetninger, mot at man har hatt en plan for å bringe økonomien i balanse. Her har det vært essensielt å ha en prognose som strekker seg lengre enn inneværende års budsjett. Figuren nedenfor viser hvordan avsetningsnivået forventes å utvikle seg med det foreliggende budsjettforslaget, jf. vedlegg 4.

Figur 1 Prognose for avsetninger 2021-2026, vedtatt foreløpig budsjett fra November 2021 (blå linje) og forslag til endelig budsjett (rød linje). Alle tall i mill. NOK.

I den foreløpige budsjettfordelingen for 2022 (blå linje) var det forutsatt at økte inntekter (studiepoeng og bidrag fra eksterntfinansiering) ville bidra til at fakultetet kom i pluss igjen i 2024. Dette var prognosen som lå til grunn for fakultetsstyrets vedtak i november 2021. Med de bevilgningskuttene som er kommet i etterkant av dette fakultetsstyremøtet, er prognosene nå urealistisk. Det er likevel verdt å merke seg at de årlige underskuddene avtar utover i perioden. Dels skyldes det økt resultatfinansiering fra studiepoengs- og kandidatproduksjon, ikke minst fra den nye nettbaserte bacheloren i økonomi og administrasjon. Det er også på plass nye prinsipper for den eksterntfinansierte virksomheten, som forutsetter langt bedre inndekning fra eksterne prosjekter enn tidligere.

Jørgen Berge

dekan

—

christian.hansen@uit.no

77 64 69 63

Christian Hansen

ass. fakultetsdirektør

—

christian.hansen@uit.no

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg

- 1 Foreløpig budsjettfordeling 2022
- 2 Korrigert hovedfordeling for UiT
- 3 Revidert instituttfordeling
- 4 Flerårig budsjettprognose 2022-26